

PvdA Amsterdam – Verslag van het congres van 17 en 18 januari 2015

Inleiding

Zaterdag 17 en zondag 18 januari 2015 hield de PvdA haar landelijk congres. In de aanloop naar het congres was er al een hoop publiciteit. Het was een *goed* congres met vele belangrijke onderwerpen. In dit verslag blikken de Amsterdamse congresafgevaardigden terug op het congres en de voorbereidingen.

Congresvoorbereiding (Hans Aertsen)

De PvdA Amsterdam hanteert een vaste structuur voor de congresvoorbereiding. Hans Aertsen, bestuurslid van PvdA Amsterdam en congresafgevaardigde van Nieuw-West, coördineerde ook deze keer alles wat met het congres te maken had. In drie bijeenkomsten hebben we niet alleen met elkaar alles voorbereid, maar ook besproken hoe we op zo'n korte termijn de leden konden betrekken bij de belangrijke onderwerpen van het congres. Er stonden vele belangrijke punten op de agenda: de vaststelling van de kandidatenlijst voor de Eerste Kamer, de voorstellen om de ledendemocratie binnen onze partij te vergroten en de resolutie '*De bakens verzetten*', de resolutie '*Politiek Van Waarde*' en de voorstellen voor versterking van de ledendemocratie binnen de partij. En dan zijn er natuurlijk ook nog de moties. Zo besloten we (samen met het bestuur PvdA Amsterdam) om opnieuw in twee ledenpanels vragen te stellen aan de leden om de uitkomsten daarvan mee te nemen in de verdere voorbereiding. We kunnen dan ook concluderen dat de voorbereiding ook deze keer weer zeer gedegen en succesvol was.

Twee ledenpanels (Hans Aertsen)

Bij de voorbereiding van de Amsterdamse afgevaardigden is twee keer het ledenpanel ingezet om de mening van de Amsterdamse leden over de verschillende onderwerpen te vernemen. Het eerste ledenpanel ging over vragen m.b.t. de voorstellen voor versterking van de ledendemocratie. Het tweede panel bevatte vragen over de andere onderwerpen en de moties. De vragenlijsten waren in samenwerking met de Amsterdamse congresafgevaardigden ontwikkeld. De uitkomsten van beide ledenpanels zijn nadrukkelijk meegenomen in de verdere voorbereiding op het congres en hebben hun waarde bewezen.

Afstemming voor het congres (Hans Aertsen)

Een overzicht van de amendementen en moties die voor het congres zijn ingediend:

Onderdeel	Totaal	Waarvan Amsterdam (of mede indiener)
Resolutie Ledendemocratie	42	7
Resolutie De bakens verzetten	89	28
Resolutie Politiek van Waarde	29	7
Moties	45	20

Van onze amendementen en moties was 30% door het partijbestuur overgenomen.

Hans Aertsen had weer een handig spoorboekje samengesteld met alle Amsterdamse amendementen en moties. In onze laatste voorbereidingsbijeenkomst hebben we onze opstelling tijdens het congres met elkaar afgestemd. Daarbij hebben de uitkomsten van de ledenpanels een belangrijke rol gespeeld. We besloten ons te beperken tot enkele speerpunten en ons bij de bespreking van amendementen en moties alleen te richten op de echt belangrijke zaken.

Resolutie Ledendemocratie en voorstel inzake stemverhouding (Chris Laarman)

De stemverhouding stond niet ter discussie: de afgevaardigden staan gewicht af aan de afzonderlijke leden. Wel was één spreker bezorgd: die zag de rol van afgevaardigde teruggebracht tot een druk op de knop door de leden van zijn afdeling.

Verschillende sprekers betoonden zich ongerust over de techniek: over of al dat digitale gedoe wel goed zal werken, en over de financiering van het meedoen aan de proef ermee.

Wellicht de meeste discussie betrof de inperking van het aantal amendementen dat per agendapunt op het Congres besproken kan worden: enerzijds de hardheid van de grens (5 amendementen), anderzijds waar gefilterd moet worden: door een digitaal ledenpanel, door een regionaal voorcongres, of anderszins.

(Ter herinnering of verklaring: die beperking in aantal amendementen beoogt meer spreektijd voor wat de grootste verschilpunten blijken.)

Uiteindelijk is het voorstel bijna ongewijzigd en bijna eenstemmig aangenomen.

De nu gemaakte keuzes zijn de hoofdlijnen, invulling volgt.

Voordracht kandidaten Beroepscommissie, presidium en PES-congresdelegatie (*Chris Laarman*)

Voordracht kandidaten Beroepscommissie: de voorgedragen kandidaten zijn bij acclamatie verkozen.

(Ter herinnering of verduidelijking: de Beroepscommissie is een soort rechter in zaken binnen de partij.)

Voordracht kandidaten presidium: de voorgedragen kandidaten (twee zittende en twee nieuwe) zijn bij acclamatie verkozen.

(Ter herinnering of verduidelijking: het presidium is het gezelschap dat Congres en Politieke Ledenraad vergadert technisch afhandelt.)

Voordracht kandidaten PES-congresdelegatie: de voorgedragen vijf kandidaten (twee zittende en drie nieuwe) zijn verkozen. Het enige lid op de alfabetische lijst zal als opvolger meelopen.

(Ter herinnering of verduidelijking: de PES-congresdelegatie is de afvaardiging van de PvdA naar het Congres van de PES, de federatie van Europese sociaal-democratische partijen, niet te verwarren met de S&D-fractie in het Europees Parlement. Een deel van deze afvaardiging is ambtshalve lid daarvan, de rest wordt door het PvdA-Congres verkozen. De PES vereist daarbij "gender balance".)

Onder deze nieuwkomers is Eline Bosman, bestuurslid van PvdA Amsterdam. De drie afgetreden leden waren alle drie Amsterdammer.

Resolutie De bakens verzetten (*Joop Lahaise*)

De resolutie De bakens verzetten: de economie terug naar de mensen riep nogal wat amendementen op, waarin vooral werd opgeroepen om bepaalde zaken anders te formuleren en het onderdeel duurzaamheid aan te scherpen. Eigenlijk jammer want het algemene gevoel was dat de resolutie een gewenst antwoord gaf op veel van de vragen waarmee de partij sinds het neoliberale tijdperk mee kampt. Dat bleek uiteindelijk wel uit de stemming over de resolutie als geheel, die was vrijwel unaniem positief.

Maar voor het zover was, werd er op het podium heel wat gediscussieerd over tal van onderdelen van de resolutie. Bijzonder dat die ruimte werd geboden, op een behoorlijk vol geagendeerd congres. Ad Melkert en Hans Spekman gingen serieus in op alle kritiek, zoals per amendement verwoord. Zelf deed ik een poging om het idee van 'volledige werkgelegenheid' als doelstelling eruit te krijgen. Conform het preadvies bleven Melkert en Spekman bij hun standpunt dat volledige werkgelegenheid ons steven moet zijn, inclusief het aanwenden van uitkeringsmiddelen om dat te bereiken. Er werd verwezen naar de Melkert-banen, het gesubsidieerde werk dat juist door vorige laatste kabinetten is afgeschaft. En zo sneuvelden vrijwel alle negatief gepreadviseerde moties en amendementen over de resolutie.

Dat dreigde ook te gebeuren met het voorstel om de resolutie, die door veel leden als nogal wollig werd ervaren, nog één keer goed te redigeren en een prettig leesbare publiekseditie (samenvatting) te laten schrijven. Het enigszins banale tegenargument van Hans Spekman was dat het hem aan tijd en menskracht ontbrak. Een inkoppertje: ik bood hem aan die klus zelf, met geïnteresseerde partijgenoten, op mij te nemen. Daarmee werd motie 40 alsnog overgenomen. Daar is inmiddels opvolging aan gegeven middels een afspraak met de assistente van Hans Spekman. Na afloop van het debat werd ik door diverse partijgenoten aangesproken die graag wilden meewerken.

Amsterdam diende maar liefst 17 amendementen in op de resolutie, en was medeondertekenaar van nog eens 11 amendementen. De meeste waren door West opgesteld, twee ervan werden overgenomen. Margreet verdedigde nog enkele afgewezen amendementen. Maar uiteindelijk bleven de rijen behoorlijk gesloten en kon de resolutie De bakens verzetten: de economie terug naar de mensen op veel applaus rekenen.

Resolutie 'Politiek van Waarde' (*Maaïke van den Herik*)

Leden van de commissie Hamming spreken het Congres toe. Zij geven aan dat het doel van het rapport tweeledig is. 1) Richting geven aan hoe we politiek willen bedrijven. Oproep om de eigen waarden uit te blijven dragen. Niet weggelaten met 'daar ga ik niet over'. Altijd zoeken naar manieren om toch invloed te hebben en zaken te veranderen. Er zijn voorbeelden, zoals Jacques Monasch met de Ov-kaart voor mbo-studenten. Er zijn Van Waarde ambassadeurs aangesteld, die het rapport gaan uitdragen. Martijn van Dam licht het tweede punt toe; ambities voor de publieke sector. Belangrijkste punten zijn beperking van de salarissen en publieke sector terugveroveren en de kleinschaligheid moet weer de norm worden. Invloed van de gebruikers moet weer groter worden.

Bij de behandeling van de amendementen spreekt Sanne namens PvdA Amsterdam over amendement 115. De strekking van dit amendement is een kwart van de tijd op straat doorbrengen vervangen door frequent. Ook vanuit een andere afdeling wordt opgeroepen dit amendement te steunen, omdat het niet uitvoerbaar is. Een ander amendement waarover wordt gesproken is amendement 110 en 109 over de aanstelling van de ambassadeurs. Er wordt een oproep gedaan om het helemaal af te schaffen, omdat iedereen ambassadeur zou moeten zijn. Daarnaast is er een oproep om een rood boekje te maken waarin alle uitgangspunten kort worden neergezet. Dat sluit aan bij motie 5. Van amendement 115 en motie 5 wordt het pre advies gewijzigd. Beide onderdelen worden dus aangenomen.

Na het afhandelen van de amendementen en moties wordt gestemd over het gehele rapport en de gehele resolutie. Beide worden door het Congres aangenomen.

Sfeerverslag eerste keer naar een congres als afgevaardigde (Sanne de Lint)

“Dan nu Sanne de Lint over motie 115”. Ik kijk vol goede moed de zaal in. De Kamerleden en bewindspersonen kijken mij vragend aan. Toch maar even over hun hoofden heen kijken, want hier word ik wat zenuwachtig van. Ik vertel dat de PvdA Amsterdam het geen goed idee vindt om voor te schrijven dat PvdA politici zich een kwart van hun tijd buiten het gemeente-en provinciehuis of het Kamergebouw moeten bevinden. in plaats van een kwart stellen wij voor “ frequent”. We vinden het een verkeerd signaal, veel politici doen dit al. En bovendien betuttelend. We voelen ons gesteund door het Amsterdamse ledenpanel, waar 60% het eens is met ons amendement.

En dan mag ik na een halve minuut spreektijd weer weg. Na mij steunen de sprekers het amendement. Hans Spekman vertelt dat hij het amendement over neemt. En een uur later zie ik het resultaat op volkskrant.nl: een kwart van hun tijd wordt “ frequent”. Dat was een leuk debuut op het congres!

Als afgevaardigde merk je goed wat een leven en enthousiasme er is binnen de partij. Iedereen heeft idealen en ideeën en probeert elkaar te overtuigen. Ik vind het soms heel moeilijk om de afweging te maken, het gaat over mensen en over grote onderwerpen. Maar wat ben ik blij dat er verschillende geluiden te horen zijn. Maar wat ben ik vooral blij met zo veel vastberadenheid en strijd lust om de peilingen ongelijk te gaan geven in maart!

Moties (Els Iping)

Zoals altijd zijn er tientallen moties en amendementen voor het congres begint. Daar komen nog eens actuele moties en amendementen bij.

Ondanks de goede voorbereiding van de afdeling Amsterdam moet je wel je aandacht erbij houden, het gaat razend snel. Soms protesteert de zaal en dan zegt de voorzitter: “Ga ik te snel?” En dan vertraagt hij 5 minuten iets. De eerste dag is er nog alle aandacht voor iedereen die een motie of amendement wil steunen door te spreken. Maar de tweede dag is die welwillendheid er niet meer. “Kort, houd het kort” werd mij wel drie keer toegefluisterd toen ik voor de motie 41 wilde spreken die behoud van de huurbescherming bepleit. Ik had mijn tekst al zo kort mogelijk maar werd toch al snel afgekapt. Door te verwijzen naar een prachtige uitspraak van Ad Melkert een dag eerder en die te parafraseren kon ik de laatste zin kwijt: “Laat niet de markt bepalen wie er in Nederland toegang heeft tot huurbescherming of sociale huur!”. Bas van Drooge had een hele goed amendement over een moeilijk onderwerp, de wereldhandel. Hij kreeg geen tijd om de argumenten goed over het voetlicht te brengen en besloot toen het pre advies over te nemen en het amendement terug te trekken. Die haast de tweede dag is echt zonde, en doet geen recht aan een aantal hele belangrijke voorstellen. Dat zou beter moeten.

De meeste moties en amendementen worden met veelal grote meerderheid verworpen.

Zo ook dit jaar, maar Amsterdam had wel een paar succesjes te melden.

Twee amendementen waarvoor Joop Lahaise sprak werden aangenomen of overgenomen, die over een leesbare samenvatting van de nota ‘de bakens verzetten’ was voor ons heel belangrijk. Joop bood aan het zelf te doen, “met liefde” en toen nam de partijvoorzitter zijn voorstel over. De motie over behoud van de huurbescherming haalde het na tellen. Vond ik eigenlijk wel raar voor de PvdA, dat het een dubbeltje op zijn kant was, 52% voor.

Daardoor toch met overtuiging de internationale gezongen.

Actuele moties (Peter de Jong)

Een PvdA Congres is geen echt congres als er niet een flink aantal actuele moties worden ingediend. Geheel in die traditie waren er ook deze keer maar liefst 28 actuele moties te behandelen; variërend van ordemoties (bij een volgend congres de eerste rij stoelen niet reserveren) tot wereldproblemen (Israël en Palestina). Door de Amsterdamse afdeling Zuid was echter een belangwekkende motie voorbereid, die de geschiedenis zal ingaan

als de 'motie vrije artsenkeuze'. Een motie die de nodige aandacht van de media heeft gekregen en uiteindelijk één van de belangrijkste discussiepunten tijdens het congres vormde.

Kort gezegd komt het er op neer dat vanuit het Amsterdamse is geprobeerd om Partijbestuur en 1e en 2e Kamerfracties zover te krijgen dat een aangepast wetsvoorstel voor de Zorgverzekeringswet alleen acceptabel zou zijn als de vrije artsenkeuze daarin wettelijk zou zijn vastgelegd. Welnu; je hebt de discussies kunnen volgen, het congres vond dit uiteindelijk te ver gaan waarmee de motie werd afgewezen. Wel heeft het congres een andere motie (nr. 74) van de afdeling Eindhoven aangenomen waarin vrije artsenkeuze als belangrijke waarde wordt benadrukt, terwijl keuzevrijheid in de zorg als primaire voorwaarde en betaalbaarheid als secundaire voorwaarde wordt gesteld. Deze motie is door het Partijbestuur overgenomen.

Vaststellen Kandidatenlijst Eerste Kamer (Lies Opdam)

Alleen afgevaardigden mogen stemmen over de kandidatenlijst.

De nummers 1, 2 en 3, respectievelijk Marleen Barth, Ruud Vreeman en Jannette Beuving worden bij acclamatie aangenomen.

Daarna wordt het spannend, want Ruud Koole wordt door Frank Poppe ingezet op plaats 4, waar Nico Schrijver staat. Bij het podium verdringen zich de afgevaardigden die voor de ene dan wel voor de andere kandidaat willen spreken. Er worden aan beide zijden vurige pleidooien gehouden. Hans Spekman verdedigt vervolgens uitgebreid met lovende woorden Nico Schrijver, de door het partijbureau op plaats 4 gezette kandidaat.

De stemkastjes worden tevoorschijn gehaald en het "u mag nu stemmen" verschijnt op het scherm boven het podium: Druk 1 voor Nico Schrijver, druk 2 voor Ruud Koole. Heel even wachten in gespannen stilte en dan verschijnt de uitslag op het scherm: Nico Schrijver 507, Ruud Koole 300.

Dit hele circus herhaalt zich bij plaats 5, waar Ruud Koole tegenover Jopie Nooren wordt ingezet, met sprekers voor beide kandidaten en een lofzang van Spekman. Uitslag: Jopie Nooren 486, Ruud Koole 346.

Volgt nog één laatste poging, Ruud Koole versus André Postema op plaats 6. Ook deze mislukt: André Postema 472, Ruud Koole 344.

De rest van de lijst wordt bij acclamatie aangenomen. Marleen Barth verschijnt op het podium met alle kandidaten (voor zover aanwezig), er schalt muziek, er zijn bloemen en felicitaties. En daarmee is de lijst onveranderd vastgesteld.

Terugblik (Hans Aertsen)

Het was een goed congres, waar de meeste congresgangers positief vandaan kwamen, maar er zijn wel de nodige kanttekeningen te plaatsen. De eerste dag werd plezieriger ervaren dan de tweede, vooral ook omdat er veel te weinig tijd was voor de behandeling van de moties. Ook leek het er op dat zowel het partijbestuur als ook de congresafgevaardigden in een soort van kramp verkeerden om vooral geen brokken te maken.

De voorbereidingstijd was echt te kort, vooral omdat een groot deel in de drukke decembermaand viel. Bovendien was bij aanvang het volledige tijdspad onduidelijk en was dat niet opgenomen bij de congresvoorstellen. De termijn voor het indienen van amendementen werd wel opgerekt, maar was nog te kort. Op die manier lukt het amper om je eigen amendementen te formuleren, al helemaal niet om goed overleg te hebben met de afdeling en ook niet om amendementen van anderen goed te bekijken en beoordelen. Daarom hebben we vanuit Amsterdam ook daarover een motie geformuleerd die door het partijbestuur is overgenomen, dus we verwachten dat dat voortaan beter geregeld zal zijn.

Verder hebben we sterk de indruk dat het partijbestuur zelf te weinig tijd heeft besteed aan de voorbereiding van de stukken en daar haastwerk van heeft gemaakt. Vele onderdelen waren matig geredigeerd en matig van kwaliteit (vooral de resolutie 'De bakens verzetten') en dat betrof ook de preadviezen.

Als Amsterdam kunnen wij terugzien op een goed congres. Opnieuw kunnen we trots zijn op de inbreng die we als Amsterdamse afgevaardigden hebben gehad als ook op de resultaten daarvan.

Het bestuur PvdA Amsterdam wil de Amsterdamse congresafgevaardigden bedanken voor hun geweldige inzet tijdens het congres en de aanloop daar naar toe.

De Amsterdamse congresafgevaardigden:

Fatihya Abdi (Centrum)

Judith Abrams (Zuidoost)

Hans Aertsen (Nieuw-West en bestuur PvdA Amsterdam)

Margreet Elings (West)

Frank de Graaff (Noord)

Adriaen de Haer (Zuid)

Maaïke van den Herik (Zuidoost)
Els Iping (Centrum)
Peter de Jong (Oost)
Paul Koek (West)
Chris Laarman (Noord)
Joop Lahaise (Centrum)
Godfried Leo (Oost)
Sanne de Lint (West)
Hanna Luden (Oost)
Lucien Nix (Zuid)
Lies Opdam (Zuid)
Onika Pinkus (West)
Michèle Zijlstra (Nieuw-West)